

اینله‌ها و اندله‌های چینی که با رزین پردازی دندان پاک می‌شوند

دکتر فضل الله فرشچیان^۱

مقدمه:

طبیعی آن بیشتر خواهد بود (Jensen, M.). باین ترتیب دندانی که با اینله پرسلن ترمیم شده قدرتش از همان دندان که با آمالگام یا اینله طلا ترمیم شده باشد بیشتر است (ولی با همه اینها اندله و سرپوش طلا استحکام بیشتری خواهد داشت).

۱- بیشترین زمان برای ساخت آن در لابراتوار انجام می‌شود تا در کلینیک، تکنسین آنطوری پروتز ترمیمی را آماده می‌کند که از لحاظ آناتومی، نقاط برخورد و اکلوژن دقیق باشد.

۲- به کاربرد فلز در آن نیازی نیست.

۳- پرسلنی که پالیش شده باشد با نسج نرم دهان سازگاری بسیار خوبی خواهد داشت^(۱).

۲- معایب

۱- سائیده شدن دندان مقابل؛ ساختن اینله یا اندله چینی برای بیمارانی که عادت به دندان قرچه یا محکم بستن دندانها و دیگر عادتی که به سطح اکلوزال دندانها آسیب می‌ساند را دارد، نباید ساخته شود و به آنها هم که این نوع ترمیم برایشان تجویز می‌شود باید تذکر داده شود که با معاینات بموقع مواظب سایش دندان مقابل باشند.

امروزه کاربرد و استفاده از اینله‌ها و اندله‌های پرسلن برای دندانهای خلفی و قدامی که ساختن واج کردن آنها در لابراتوار انجام می‌شود، بسرعت رو بافراش است. گرچه در سایق هم با در نظر گرفتن اصولی که در پروتز ثابت بکار میرفته است اینله چینی ساخته می‌شود^(۲) ولی در حال حاضر با کسب اطلاعات جدید که در سطح جهانی جریان دارد، در تکنیک و روش کار تغییراتی حاصل شده است.

در این مقاله بطور کلی سه موضوع در نظر گرفته می‌شود:

(۱) مزايا (۲) معایب (۳) روش کار و مواد مورد مصرف

۱- مزايا

۱-۱- زیبائی بسیار خوب پرسلن است در صورتیکه ساختن آن بطريق صحیح انجام شود و بخوبی و با دقت در دندان جایگزین گردد. این چینین ترمیم با نسج اطراف خود قابل تشخیص نمی‌باشد و از لحاظ رنگ هم؛ چه رنگ توده چینی (رنگ داخل چینی) و چه رنگ سطح خارجی آن، زیبا و ایده‌آل خواهد بود^(۳).

۲-۱- استحکام زیاد. وقتی اینله یا اندله سیمان می‌شود استحکام دندان (در محل باند) یا در حد طبیعی است و یا از قدرت

۱- دانشیار گروه آموزش ترمیمی و مواد دندانی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

قالب را میگیریم، در این مرور سیلیکون از این بایت مزیت دارد که از الاستیستی (برگشت بحال اولیه) بالائی برخوردار است و با ماده‌ای که قالب با آن ریخته میشود و در کوره پختن چینی قرار میگیرد سازگاری دارد.

در همین جلسه اینله رزینی موقعت را که ساخته‌ایم با یک سیمان بدون اژنل در جای خود قرار میدهیم.
ضمناً برای آنکه پروتز موقعت به دندان و کف‌بندی نجسبد
حفره را کاملاً خشک نمی‌کنیم.

۲-۳ - جلسه دوم: در این جلسه که پرسلن سیمان میشود
مراحل زیر انجام میگردد:
۱- تزریق ماده بیحسی.
۲- بپرون آوردن ترمیم موقعت.
۳- بستن رابردام.

۴- تمیز کردن دندان با خمیری از پامیس و آب.
۵- سطح داخلی اینله را به محلول (Bond Enhancer) آغشته کرده^(۷) و یک دقیقه بحال خود میگذاریم تا خشک شود.

۶- با دقت بسیار اینله در جای خود امتحان میشود و چون پرسلن در این وضعیت ضعیف میباشد، قبل از آنکه سیمان شود اکلوزن چک نخواهد شد.

۷- با اسید فسفریک (ژل یا محلولی که معمولاً در سیستم اسید اچ بکار میرود) ناحیه ترمیم بمدت ۱۰ ثانیه تمیز شده سپس شسته و خشک میگردد.

۸- در این موقع رنگ رزینی که اینله با آن سیمان میشود انتخاب میگردد.

۹- دندان و گلاس آیونومر (کف‌بندی) بمدت ۳۰ ثانیه اسید اچ میشوند که این بجای ۶۰ ثانیه زمان اچ کردن معمول است زیرا ۶۰ ثانیه برای گلاس آیونومر زیاد بوده و Overetched خواهد شد، با این ترتیب مدت ۳۰ ثانیه برای دندان هم کافیست.

۱۰- حفره شسته و خشک میگردد.

۱۱- حفره را به ماده باندینگ معمول و متناسب آغشته Dentin - Enamel Bondelite ، از Kerr ؛ Pentron ؛ Bonding Agent J & J ، از Scotchbond 3M ؛ Caulk Universal Bond ، از Pentron ؛ و غیره که بعضی از این مواد در ایران یافت میشود.

۱۲- به ماده بالا نور نمی‌تابانیم و با دمیدن هوای سرنگ بر سطح آن، آنرا بنازکترین ضخامت ممکن میرسانیم.

۱۳- در صورتیکه حدس زده شود که این دندان پس از ترمیم

۲-۲ - قیمت: نرخ اینله پرسلن که با کامپاژیت رزین بدندان باند میشود در حدود اینله طلا است.

۳-۲ - مهارت داشتن تکنسین: چون از لحاظ فنی، در حین ساختن آن احتمال پیش آمدن تغییراتی دور از انتظار نیست، از این‌رو برای حسن انجام کار، دندانپزشک باید در جستجوی تکنسین ماهری باشد که بتواند نتایج مطلوب کار را عاید نماید.

۴-۲ - داشتن حساسیت و نیاز به درمان اندودانتیک، گاه و بیگاه دیده شده است^(۵). این احتمالاً میتواند مربوط به فقدان یک کف‌بندی خوب و مطمئن باشد. برای اینکار از سیمان گلاس آیونومر استفاده میشود (نوع Base) که قبل از قالب‌گیری تمام سطح عاج به قطر ۲۰ تا ۲۵ میلیمتر با آن پوشانیده میشود و در مدتی که Temporary سیمان شده است، گلاس آیونومر در جای خود باقی میماند که بعداً اچ شده و اینله پرسلن هم با آن و هم بدندان باند میشود.

روش کار و مواد مورد مصرف : Materials & Method

۱-۳ جلسه اول تهیه حفره

تزریق ماده بیحسی انجام میشود.

- رنگ دندان بدقت انتخاب میگردد بنحوی که رنگ لکه‌ها در شیارها و کیفیت رنگ خطوط و لکه‌های روشن و یا غیر واضح و همچنین تغییرات رنگ ظاهری دندان از اکلوزال بطرف Gingival پادداشت شود.

- بستن رابردام بدلخواه دندانپزشک خواهد بود.

- تهیه حفره همانند تهیه حفره برای اینله طلا است و ایجاد گوشش‌های تیز و زاویه‌های تند در اینجا لازم نیست. برای استحکام بیشتر پرسلن، ضخامت آن باید ۱/۵ تا ۲/۵ میلیمتر باشد.

- سپس سیمان گلاس آیونومر بکار برد میشود در حالیکه حفره کاملاً خشک نیست و بصورت بسیار مختصراً مرطوب میباشد. با این شرح که مخلوط کردن سیمان بسرعت (در ۱۵ ثانیه) انجام میگردد بنحوی که مانند رشته‌ای توسط اسپاتول از روی ورقه مخلوط کن بلند شود. در اینموقع با دمیدن هوا مختصراً حفره خشک میگردد و با وسیله کوچکی (که برای بردن دایکال و لایف بداخل حفره بکار میرود) بسرعت کف‌بندی در تمام نقاط عاج دندان قرار داده میشود، و بمجرد آنکه خمیر حالت نیمه سختی بخود گرفت، دیگر از آن استفاده نمیگردد و خمیر تازه‌ای باید مخلوط و آماده شود.

اکنون با یک ماده قالب‌گیری که در کارهای پروتز ثابت (Fixed Prosthodontic) مورد استفاده است و با همان تکنیک

گلاس آیونومر را بعنوان کفبندی در حفره قرار داده و با کامپازیت رزینی که یا با نور یا بطريق شیمیائی سخت میشود به چینی سیمان کرده و باند مینمایند.

اینله های پرسلن قبل از سیمان کردن شکننده اند از این جهت باید مواظبت کامل داشت که از شکستن آنها جلوگیری گردد. یادآوری مینماید که نشاندن و سوار کردن اینله یا انله ها در حفره های عمیق که تا زیر لثه ادامه دارند بخاطر خوتیریزی و آلودگی که از ترشحات در آن ناحیه بوجود می آید مشکل میباشد از اینرو لازم است که قبلاً پیش بینی های لازمه بعمل بیايد.

نتیجه

موقعی که ساختن و در جای خود قرار گرفتن اینله چینی بطور مطلوب انجام شود، در آنصورت ترمیم دندانهای خلفی با اینله ها و انله های پرسلن نمای بسیار زیبائی خواهد داشت. نکاتی که کاربرد این روش را محدود مینمایند؛ سائیده شدن سطوح دندان های مقابل، قیمت بالا و تکنیک دقیق آن است. اما تصور کلی از اینله باند شده بدنداش بسیار جالب است و در آینده روشی معمول و متداول در دندانپزشکی خواهد شد. چینی جدیدی که کمتر سائیده باشد و قطعه ای به رنگ خود دندان گردد و رزین های مخصوصی که انجام تکنیک باندینگ را خوب به مرحله عمل در بیاورند، بزودی در دسترس قرار خواهد گرفت تا پاسخگوی مشکل Nature سائیده شدن دندان مقابل باشد که این امر به طبیعت یا اشخاص نسبت به سائیده شدن دندانها نیز ارتباط خواهد داشت.

حساسیت خواهد داشت، در آن وقت سطح خیلی نازک ماده باندینگ را Cure میکنیم، ولی اگر حساسیت دندان دور از انتظار باشد، در اینصورت قبل از اینکه اینله در جای خود چسبانده شود نور به آن نمی تابانیم^(۸).

۱۴- در حالیکه سطح داخلی اینله به کامپازیت رزین آغشته شده است آنرا بملایمت در جای خود می نشانیم.

۱۵- اضافه های رزین پاک میگردد.

۱۶- با یک Light Cure Unit که نوری با شدت زیاد ساطع و پخش میکند، تقریباً ۳ ثانیه به سطح اکلوزال رزینی که هتوز بصورت خمیر است نور تابانده میشود و اضافه رزینی را که نور دیده برداشته و باز بهمین ترتیب بمدت ۳ ثانیه هر کدام از سطوح های لینگوال و Facial را نور می تابانیم و اضافه ها را بر میداریم که بهتر است اینکار با یک بیستوری نمره ۱۲ انجام شود.

۱۷- حالا به هر یک از سطوح اکلوزال، Facial و لینگوال به مدت ۴۰ ثانیه نور تابانده میشود.

۱۸- اینک در مرحله Finishinig از وسائل زیر استفاده میشود:

الف: نوارهای سمباده ای معمول برای پرداخت کامپازیت در سطوح پرگزیمال و لبه های Gingival .

ب: دیسک کاربراند برای تمام لبه هایی که بآنها دسترسی داریم و متعاقب آن دیسکهای معمول برای پرداخت کامپازیت.

ج: این وسائل برای لبه هایی که دسترسی کم یا محدودی با آنجا هست پکار برده میشود: سنگ سفید کوچک و نوک تیز Shofu

Pointed Micro - Fine Diamonds ، Points Pointed Paste که برای پرداخت سطوحی از چینی گلیز شده که ممکن است بر اثر استفاده از بعضی وسائل دیگر آسیب دیده باشد پکار میرود^(۹).

۱۹- رابردام برداشته میشود.

۲۰- کن tact ها پس از امتحان در صورت لزوم بوضع صحیح درآورده شده و با Diamond Paste پرداخت میگردد.

بحث

ساختن اینله یا انله موقت از یکطرف مشکل میباشد و از طرف دیگر در زمانی که پروتز موقت را سیمان کرده ایم دندان ضعیف خواهد بود.

لبه های مینائی حفره با استاندارد معمول و با اسید فسفریک اج میشود، اما سطح داخلی اینله یا انله با هایدروفلوریک اسید اج خواهد شد.

References :

- 1 . Isaacs MJ. the porcelain inlay re-examined. *CDS Rev*; 80(7): 52-53, Aug. 1987.
- 2 . Brooks, L. the porcelainbonded to tooth restoration. *J. pedod*. 11(3): 269-280. 1987 spring.
- 3 . Nathanson, D. etched porcelain restortions for Improved esthetics, Part II: onlay compendium, 8(2) 105-110, Feb, 1987.
- 4 . Drago, M.R., and williams, G.B. periadontal tissue reaction to restorative procedures. *int.J. Periodontics Restorative Dent*. 1:(82): 9-12, 1981.
- 5 . Eick, J.D., and Welch, F.H. dentin adhesives - do they protect the dentin from acid etching? *Quintessence int*. 17(9): 533: 544, 1986.
- 6 . Calamia, J.R., and simonsen, R.J. Effects of coupling agents on bond strength of etched porcelain. *J. Dent. Rer*. 63: 162,1984.
- 7 . Simonsen, R.J., and Calamia, J.R. Tensile bond Strengths of etched porcelain. *J.Dent. Res*. 61: 297, abstract no. 1154, 1983.
- 8 . Lacy, A.M., and others. effect of porcelain surface treatment on the bond to composite resin. *J.Dent. Res(SI)* 66: 245, abstract no. 1108, 1987.
- 9 . Zalkind, M. , and others. porcelain surface texture after reduction and natural glaze. *J. prosthet. Dent*. 55(1): 30-33, 1986.